

HLAVNÍ TÉMA

NOVELA ZÁKONÍKU PRÁCE: DOHODY O PRACÍCH KONANÝCH MIMO PRACOVNÍ POMĚR

Novela zákoníku práce, kterou jsme Vám představili ve dvoudílném stručném přehledu všech novelizovaných oblastí (jako je úprava práce na dálku, povinné informování zaměstnanců, nová práva pečujících zaměstnanců a další), přináší mnoho významných změn dotýkajících se fungování pracovněprávních vztahů.

Připravili jsme si pro Vás proto několikadílnou sérii článků s detailním zaměřením na jednotlivé změny, přičemž v prvních dvou dílech jsme se věnovali oblasti elektronického uzavírání smluv, a dále rozšířené a upravené informační povinnosti zaměstnavatele.

V tomto, v pořadí již třetím článku zaměříme pozornost na pravděpodobně nejkontroverznější novelou dotčenou oblast, a to na změny pravidel pro uzavírání a plnění dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr – DPP a DPČ. Úvodem si připomeneme dosavadní právní úpravu, přičemž následně se do detailů zaměříme na nové povinnosti a pravidla pro zaměstnavatele i zaměstnance pracující na DPP či DPČ, dopady do praxe, ale rovněž poskytneme rady a doporučení, na co se jako zaměstnavatel připravit.

Úprava dohod před novelou

Na úvod je vhodné si stručně připomenout právní úpravu před nabytím účinnosti novely, kdy do 30. září 2023 zaměstnavatelé například nemuseli rozvrhovat pracovní dobu předem, ani se zabývat evidencí dohod a zaměstnanci neměli nárok na dovolenou ani na příplatky za práci o víkendy či v noci apod. Obecně tak byly dohody více flexibilní a zejména pak pro tento důvod v praxi hojně využívány.

Co novela v oblasti dohod přinesla?

Změny v oblasti sjednávání DPČ a DPP se vztahují zejména na ust. § 74 až § 77b (a navazujících ustanovení) zákoníku práce. Víceméně všechny změny směřují k jedinému, a to ke svázání pravidel. Snaha zákonodárce sice byla alespoň částečně zrovnoprávnit pracovněprávní vztahy vzniklé na základě některé z dohod s pracovním poměrem a obecně zvýšit předvídatelnost a ochranu zaměstnanců, nicméně se tak stalo za cenu značného snížení dosavadní flexibility.

Novela přináší jak nové požadavky na zaměstnance pracující na DPČ či DPP, tak i mnoho nových

povinností pro zaměstnavatele, které v souhrnu činí využívání dohod pro obě strany značně nevýhodné (o dopadech do praxe a doporučení, jak na novelou zavedenou omezeně reagovat, se můžete dočíst v závěru tohoto článku).

Povinnosti zaměstnavatelů

Za účelem zvýšení ochrany dohodářů vznikly zaměstnavatelům nové povinnosti, jak v oblasti administrativních procesů, tak i ve vztahu k uzavírání a podobě DPP a DPČ. Konkrétně se jedná o:

(1) písemné rozvrhování pracovní doby včetně seznámení zaměstnanců s rozvrhem

Zaměstnavatelé musí předem písemně rozvrhnout pracovní dobu daného zaměstnance a toho nejpozději 3 dny před začátkem směny nebo rozvrhovaného období (pokud bude se zaměstnancem sjednána jiná doba seznámení, pak v rámci této sjednané doby) s rozvrhem prokazatelně seznámit. Pracovní doba nemusí být rozvržena na celou dobu trvání dohody, nýbrž stačí na část rozvrhovaného období, např. pouze týden či měsíc.

Pokud zaměstnavatel nebude moci práci zaměstnanci v rámci rozvržené pracovní doby přidělit, jedná se nově o překážku v práci na straně zaměstnavatele, a zaměstnanci tak bude náležet náhrada mzdy dle § 207 a násl. zákoníku práce.

(2) evidence pracovní doby

V souvislosti s rozvržením pracovní doby novela zavádí navazující povinnost zaměstnavatele vést evidenci pracovní doby dohodářů, a to s vyznačením začátku a konce odpracované směny.

(3) informační povinnost zaměstnavatelů

V souladu s již zmiňovaným cílem novely postavit dohody na roveň pracovnímu poměru, co se mnoha aspektů pracovněprávních vztahů týče, došlo také k rozšíření informační povinnosti zaměstnavatelů stanovené v § 77a zákoníku práce. Vůči dohodářům mají tak povinně poskytované informace zaměstnavatelem téměř totožný rozsah jako u běžného pracovního poměru (pokud tyto nejsou součástí dohody).

Číst více na www.pravniprostor.cz

Mgr. Jakub Málek | Mgr. Kateřina Lansdorfová |
Mgr. Radim Šulc | Ráchel Kouklíková
PEYTON legal advokátní kancelář s.r.o.

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Digitální pracovní platformy jako zaměstnavatelé

Od ledna posuzuje největší stavby nový úřad. Jak se to dotkne vašeho projektu?

Je lepší při dopravní kontrole odmítnout, anebo se podrobit vyšetření na přítomnost návykových látek? - část II.

Změna definice nelegální práce

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

CODEXIS®

Mějte zákony, právní předpisy i vzory smluv vždy po ruce.

VICE INFORMACÍ

STRUČNĚ

OCHRANNÉ ZNÁMKY A HASHTAGY (#)

Sociální média se stala neodmyslitelnou součástí našich životů. A spolu se vzestupem digitální komunikace se také objevily nové způsoby vyjádření a sdílení našich názorů a zájmů. Jedním z klíčových marketingových nástrojů v digitálním věku jsou hashtagy nebo symbol „#“. Při nesprávném použití hashtagu se však můžete dostat do rozporu s právem ochranných známek. V tomto článku se tak podíváme na to, jak hashtagy a právo ochranných známek interagují a jaké právní otázky mohou vzniknout.

[celý článek](#)

ZÁVĚŤ = NÁSTROJ MEZIGENERAČNÍHO PŘEDÁNÍ MAJETKU?

Český právní řád nabízí řadu nástrojů, které slouží k přechodu majetku z původního vlastníka na jeho nástupce. Nejběžnějším nástrojem, prostřednictvím kterého lze přechod majetku uskutečnit, a ke kterému se nejčastěji mnozí z nás obrací, je závěť. Závěť představuje historicky nejčastěji užívaný způsob, kterým zůstavitel projevil svou vůli při přechodu majetku. Není však možné zajistit přechod (nebo převod) majetku vhodnější cestou?

[celý článek](#)

CO TO JSOU ESOP PROGRAMY A KDE JE NAJÍT

Koncept ESOP (zkratka pro „Employees Stock Option/Ownership Plan“) byl vytvořen ve druhé polovině 20. století v USA. ESOP programy se od té doby rozšířily do Evropy a těší se u našich západních sousedů čím dál větší popularitě. Není se čemu divit, dostupné statistické údaje prokázaly, že dobře nastavené ESOP programy zvyšují výkonnost společnosti v průměru až o 4-5 %. Jiná statistická data prokázala, že ESOP programy napomáhají k získání nových zaměstnanců, k jejich udržení ve společnosti a slouží jako jeden z osvědčených motivačních nástrojů pro manažery.

[celý článek](#)

ÚSTAVNÍ SOUD PODPOŘIL OCHRANU MLČENLIVOSTI

Nález Ústavního soudu vydaný 21. listopadu 2023 pod spisovou značkou IV. ÚS 662/23 je významným rozhodnutím nejen pro advokátní profesi, ale obecně i pro všechny účastníky řízení před soudy. Jeho podstatou je ochrana tzv. advokátní mlčenlivosti.

Právo i společnost obecně chápou mlčenlivost především jako důvěrný vztah. Ať už jde o vztah mezi pacientem a lékařem, či mezi věřícím a jeho zpovědníkem, nebo v případě advokátní mlčenlivosti o důvěrný vztah mezi advokátem a klientem. Advokátní mlčenlivostí se konkrétně rozumí zákonná povinnost advokáta zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s poskytováním právních služeb klientovi. Zákonná povinnost mlčenlivosti pak slouží k naplnění práva na právní pomoc a je nedílnou součástí práva

na spravedlivý proces ve smyslu Hlavy V. (Právo na soudní a jinou právní ochranu) Listiny základních práv a svobod. Ústavní soud v citovaném nálezu advokátní mlčenlivost podpořil před nepřipustnými zásahy ze strany obecných soudů.

Konkrétně případ spočíval v tom, že advokátka byla předvolána trestním soudem, zde Okresním soudem Praha-východ, v procesním postavení svědkyně. V trestní věci, kde byl obžalován bývalý klient advokátní kanceláře, ve které advokátka působí, měla dle pokynu soudu poskytnout svědeckou výpověď o všech okolnostech spáchání trestného činu, o osobě pachatele a veškerých dalších skutečnostech, např. o těch, které se dozvěděla při výslechu klienta na Policii ČR. Při policejním výslechu byla přítomna jako tzv. „substitut“ za jiného, původně zvoleného advokáta klienta. Výpověď před soudem však advokátka nemohla poskytnout s tím, že vypovídat nesmí, protože jako členka České advokátní komory je striktně vázána povinností zachovávat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti

s poskytováním právních služeb dotčenému klientovi dozvěděla. S odkazem na zákaz výslechu dle ust. § 99 odst. 2 tr. řádu a v důsledku trvání zákonné povinnosti mlčenlivosti podle § 21 odst. 1, 3 zákona o advokacii (a to i po skončení trestní obhajoby), tak soudu jím požadované informace neposkytla. Před soudem zdůraznila, že trvajícím zákaz výslechu v důsledku trvání zákonné povinnosti mlčenlivosti jí neumožňuje jednat jinak. Uvedla, že právo nechápe povinnost mlčenlivosti jako privilegium advokáta, ale výlučně jako povinnost k ochraně klienta. Opakovaně setrvala na tom, že by porušením povinnosti mlčenlivosti došlo k popření samotného smyslu advokátní profese, tedy poskytování právní pomoci a hájení zájmů klienta. Soud prvního stupně však důsledně trval na tom, aby advokátka vypovídala, protože jako svědek je dle ustanovení § 97 tr. řádu povinna vypovídat.

Číst více na www.pravniprostor.cz

doc. JUDr. Monika Forejtová, Ph.D. I advokátka, vedoucí Katedry ústavního a evropského práva

JUDIKATURA

ODSTOUPENÍ OD LEASINGOVÉ SMLOUVY

Spotřebitel, který uzavřel leasingovou smlouvu na automobil bez povinnosti odkupu, nemá právo od ní odstoupit.

Soudní dvůr upřesňuje práva spotřebitelů v oblasti leasingu a úvěru na automobil: Právo spotřebitele na odstoupení v případě leasingové smlouvy na automobil bez povinnosti odkupu z unijního práva nevyplyvá. Naproti tomu v případě úvěrové smlouvy uzavřené za účelem odkoupení motorového vozidla může spotřebitel, aniž by se dopustil zneužití práva, uplatnit své právo odstoupit od smlouvy kdykoli, dokud neobdrží úplné a přesné informace o svých právech a povinnostech a v době, kdy je smlouva plněna, tedy obvykle před poslední splátkou.

Několik spotřebitelů před zemským soudem v Ravensburgu (Německo) tvrdí, že platně odstoupili od leasingových nebo úvěrových smluv, které uzavřeli s bankami navázanými na výrobce automobilů (BMW Bank, Volkswagen Bank a Audi Bank). Tyto smlouvy se týkaly motorového vozidla na leasing bez povinnosti odkupu a financování ojetého motorového vozidla.

V případě leasingové smlouvy spotřebitel navštívil autorizovaného prodejce automobilů, který byl oprávněn poskytovat informace o smlouvě, a tato smlouva byla následně uzavřena přímo mezi tímto spotřebitelem a bankou s použitím prostředků komunikace na dálku. V případě úvěrových smluv autorizovaní prodejci jednali jakožto zprostředkovatelé bank.

Všichni tito spotřebitelé odstoupili od smlouvy několik měsíců, či dokonce několik let po jejím uzavření, jeden z nich však využil svého práva odstoupit od smlouvy až po úplném splacení úvěru. Uvedení spotřebitelé mají za to, že lhůta pro odstoupení od smlouvy v délce 14 dnů stanovená unijním právem nezačala běžet, protože při uzavření smlouvy nebyli dostatečně informováni o svých právech a povinnostech. Co se týče bank, ty tvrdí, že odstoupení od smlouvy musí být v každém případě po uplynutí této lhůty kvalifikováno jako zneužívající.

[celý článek](#)

CYKLISTA NA SILNICI VEDLE CYKLOSTEZKY

V případě stezky pro chodce a cyklisty má cyklista na vybranou a může jet i po silnici.

Musí jet cyklista po stezce, která je určená pro chodce a cyklisty za všech okolností? Takovou otázku řešili soudci v souvislosti s pokoutou uloženou za jízdu mladíka na horském kole. Právě jedním z přestupků, kterého se dopustil, mělo být, že nevyužil cestu označenou dopravní značkou „Stezka pro chodce a cyklisty dělená“.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že ze zákona o silničním provozu nevyplyvá povinnost cyklisty užít stezku pro chodce a cyklisty. Cyklisté jsou plnohodnotnými účastníky silničního provozu a náleží jim veškerá práva a povinnosti z toho vyplývající. Ustanovení § 57 odst. 6 zákona o silničním provozu upravuje vzájemná práva a povinnosti cyklistů a chodců jako rovnoprávných uživatelů stezek pro cyklisty a chodce a nezamezuje cyklistům použít pozemní komunikaci. Pokud není pozemní komunikace označena dopravní značkou „Zákaz vjezdu jízdních kol“, může ji cyklista využít i za situace, kdy se v blízkosti nachází stezka pro chodce a cyklisty.

„Nejvyšší správní soud si je na jedné straně vědom potřeby chránit cyklisty jako zranitelné účastníky provozu na pozemních komunikacích před možnou kolizí zejména s motorovými vozidly, která může nastat při použití (běžných) pozemních komunikací. Ochrany zranitelných účastníků silničního provozu však musí být především dosaženo vzájemnou ohleduplností řidičů a cyklistů, kdy zejména řidiči motorových vozidel si musí zejména při předjíždění cyklistů počínat s náležitou opatrností, k čemuž ostatně slouží mj. povinný odstup zakotvený v § 17 odst. 6 zákona o silničním provozu, ve znění shora zmíněné novely provedené zákonem č. 365/2001 Sb.“, uvádí se mimo jiné v rozsudku.

Soudci na druhou stranu také zmínili, že i používání stezek pro chodce a cyklisty je spojeno s určitými riziky, protože se v mnoha případech jedná o komunikace hojně užívané chodci, kde je zvýšené riziko kolize chodců a cyklistů, a to i v případě stezek dělených.

[celý článek](#)

ROZHOVOR

SEBASTIAN MACH

Na začátku roku ohlásila advokátní kancelář GHS Legal velké novinky - změnila název i vizuální identitu. Právní služby ve třech zemích Evropy nyní poskytuje pod značkou FAIRSQUARE. Řídící partner české kanceláře Sebastian Mach prozradil, kde se vzalo nutkání udělat po 13 letech tak odvážný krok, co bylo na celém procesu nejtěžší, ale i proč cesta za silnou značkou vlastně nikdy nekončí.

Měsíc fungujete pod novým brandem. Dá se již říci, zda to byl krok správným směrem?

Z rebrandingu máme dobrý pocit. Umocňuje ho i fakt, že pozitivní zpětná vazba přišla nejen od kolegů, ale také od našich klientů a často i konkurentů. Jestli jsme se rozhodli správně však ukáže až čas. Je nám totiž jasné, že novým názvem a pěknými webovkami budování brandu nekončí.

Nový název je oproti původnímu GHS Legal poměrně revoluční. Co Vás k tak radikální změně vedlo?

Důvodů bylo hned několik. V první řadě šlo o zaměnitelnost názvu, protože celá řada kanceláří působí pod názvy složenými z písmen zakládajících partnerů a slova "legal". Vzhledem k tomu, že působíme nejen v Čechách, ale také na Slovensku a Rakousku, a i kvůli plánům pro další expanzi, bylo důležité vytvořit brand, který bude fungovat mezinárodně. A protože další růst vyžaduje posily na partnerských pozicích, chtěli jsme vytvořit značku, se kterou se ztotožní nejen zakládající, ale i noví partneři.

A proč zrovna FAIRSQUARE?

Název jsme hledali opravdu dlouho. Po několika slepých uličkách jsme se rozhodli pro jméno, které

pokračování na straně 3

NOVELA ZÁKONŮ O OBCÍCH, O KRAJÍCH A O HLAVNÍM MĚSTĚ PRAZE

Dnem 1. 1. 2024 své účinnosti nabyl zákon, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Ve Sbírce zákonů byl publikován pod č. 418/2023 Sb.

Tento relativně rozsáhlý novelizační předpis o desítkách změnových bodů mění zákony upravující územní samosprávu se má dotýkat zejména oblastí spolupráce obcí na bázi dobrovolného svazku obcí, distanční účasti členů zastupitelstva či rady na jednáních těchto orgánů, rozhodování v majetkové oblasti, rozhodování při živelních událostech, postupu obce v návaznosti na provedenou kontrolu výkonu samostatné působnosti, činnosti dosavadních orgánů jako starosty, místostarosty či rady v době ode dne voleb do zastupitelstva, tedy od zániku mandátu stávajících zastupitelů, do ustavení nových orgánů, výkonu přenesené působnosti jednotlivými obcemi, a v neposlední řadě odměňování členů zastupitelstev.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

VYHLÁŠKA O STANOVENÍ VÝŠE PAUŠÁLNÍ ČÁSTKY NÁHRADY NÁKLADŮ PŘI PRÁCI NA DÁLKU

Dnem 1. 1. 2024 své účinnosti nabyla vyhláška o stanovení výše paušální částky náhrady nákladů při práci na dálku pro rok 2024. Ve Sbírce zákonů byla publikována pod č. 397/2023 Sb.

Ministerstvo práce a sociálních věcí jí v intencích po novele č. 281/2023 Sb. stále ještě relativně nového § 190a odst. 4 písm. a) zákoníku práce určuje, že paušální částka náhrady nákladů při práci na dálku podle § 190a odst. 1 písm. b) zákoníku práce činí 4,50 Kč. Jde přitom o zaměstnavatelem zaměstnanci za každou započatou hodinu práce na dálku poskytnutou paušální částku.

Zákoník práce totiž po uvedené novele za jednu z možností, jak nově při práci na dálku náklady zaměstnanci nahrazovat, považuje vyplácení paušální částky, která reprezentuje veškeré náklady, jež by zaměstnanci při práci na dálku mohly vzniknout.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

NOVELA ZÁKONA O DPH

Dnem 1. 1. 2024 své účinnosti nabyl zákon, kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Ve Sbírce zákonů byl publikován pod č. 417/2023 Sb.

Důvodová zpráva vysvětluje, že novela byla přijata za účelem splnění povinnosti České republiky provést implementaci evropské směrnice 2020/284, kterou se mění směrnice 2006/112/ES, pokud jde o zavedení určitých požadavků na poskytovatele platebních služeb. Popisuje, že zákon o DPH dopouští neobsahovat speciální úpravu, která by ukládala poskytovatelům platebních služeb uchovávat a poskytovat správci daně údaje týkající se příchozích, případně odchozích plateb a příjemců, respektive příkazců těchto plateb.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

ČLÁNKY

DOBŘÁ ZPRÁVA PRO PODNIKATELE: V PŘÍPADĚ ONLINE SLUŽEB BĚŽÍ JEN JEDNA LHŮTA PRO Odstoupení OD SMLUVY

Téměř každý ví, že při obchodech uskutečněných online může spotřebitel odstoupit od smlouvy bez udání důvodů. Při správném poučení musí k odstoupení dojít do 14 dnů. Jak ale běží tato lhůta v případě, že si pořídíte online předplatné, které je na prvních 30 dnů zdarma? Běží tato lhůta od okamžiku pořízení předplatného, nebo až od začátku zpoplatněného období? Na tuto otázku nám nedávno odpověděl Evropský soudní dvůr.

[číst více na www.pravniprostor.cz](#)

JAK OD LEDNA 2024 FUNGUJE POVOLOVÁNÍ VĚTRNÝCH A SOLÁRNÍCH ELEKTRÁREN

Nový stavební zákon, novela liniového zákona, novela zákona o posuzování vlivu na životní prostředí (EIA) a kombinace s takzvanou novelou Lex OZE 1 vytvářejí pro povolování a umístování větrných a solárních elektráren už od 1. ledna 2024 mix nových podmínek, které by měly realizaci projektů usnadnit a které shrnují v tomto článku Frank Bold Advokáti. Řada projektů nebude například nově potřebovat EIA.

[číst více na www.pravniprostor.cz](#)

ZMĚNY V ZÁKONĚ O OCHRANĚ HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Novela zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění (dále jen „ZOHS“), vstoupila v účinnost v druhé polovině loňského roku. Novela přinesla mimo jiné zpřesnění požadavků na fungování Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a celkové posílení jeho pozice. Novela představuje opožděnou transpozici evropské směrnice o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla týkající se řádného fungování vnitřního trhu.

[číst více na www.pravniprostor.cz](#)

ROZHOVOR

samo o sobě dobře zní, ale také odráží náš férový přístup ke klientům a tvrdost při prosazování jejich zájmů. Anglicky hovořící klienti navíc na první poslech vnímají pozitivní konotaci ustáleného anglického obratu pro čestné vítězství.

Co taková transformace vyžaduje organizačně?

Celý proces byl velmi náročný. Nejde totiž jen o výběr jména a grafiky, jak by se mohlo na první pohled zdát. Řešit musíte celou řadu zásadních věcí, jako je registrace ochranných známek a domén pro webové stránky, nebo změnu názvu v obchodním rejstříku - to vše v mezinárodním prostředí. Z každého zákoutí pak vyskakují další a další věci, jako je nutnost vyměnit cedule v kancelářích, nebo upravit digitální stopu všude tam, kde jste ji za poslední více než dekádu zanechali. Celou řadu věcí ladíme i nyní, téměř měsíc po oficiální změně názvu.

Pokud byste měl říct jednu věc, která byla na celém procesu nejtěžší, co by to bylo?

Rozhodně najít shodu na jménu. Na začátku jsme si s partnery odsouhlasili, že shoda musí být 100%, a žádné hlasování tedy nepřipadalo v úvahu. Chtěli jsme, aby pro nový brand všichni dýchali a mohli se s ním hrdě ztotožnit. Možná i proto uběhly od prvotní myšlenky k dnešnímu dni více jak 2 roky.

Umíš si představit, že jste jako advokáti velmi vytížení. Kdo se tedy všech těchto úkolů zhostil?

Většinu cesty nás provázela marketingová agentura, ale bez stovek hodin interní práce partnerů ze všech tří zemí a naší kolegyně Kláry Rücklové, která proces koordinovala, by byl rebranding v podstatě nemožný. Velké díky patří i všem našim kolegům, kteří dílčími úkoly k nové identitě pomohli.

[celý článek](#)

redakce

MONITOR PERSONALISTIKA

Zákony a jiné právní předpisy přehledně. Najdete tu všechno, co personalisté potřebují znát.

VÍCE INFORMACÍ

Staňte se členy portálu Právní Prostor

- ✓ Zaslání novinek
- ✓ Hodnocení článků
- ✓ Archiv časopisu
- ✓ Diskuze

ZAREGISTROVAT SE